

Κίνα: δικαιώματα των μειονοτήτων και εφαρμογή της θανατικής ποινής

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με την Κίνα: δικαιώματα των μειονοτήτων και εφαρμογή της θανατικής ποινής

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του της 1ης Φεβρουαρίου 2007¹ και της 27ης Σεπτεμβρίου 2007² σχετικά με παγκόσμιο δικαιοστάσιο όσον αφορά τη θανατική ποινή,
 - έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών της 18ης Δεκεμβρίου 2007 (A/RES/62/149) και της 18ης Δεκεμβρίου 2008 (A/RES/63/168) με τίτλο «Δικαιοστάσιο στη χρήση της θανατικής ποινής»,
 - έχοντας υπόψη τις δηλώσεις της Προεδρίας της Ένωσης, της 29ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εκτέλεση των δύο Θιβετιανών, Lobsang Gyaltzen και Loyak, και της 12ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με την εκτέλεση 9 ατόμων της εθνότητας των Ουιγούρων, ύστερα από την εξέγερση στις 5-7 Ιουλίου 2009 στο Urumqi, στην αυτόνομη περιφέρεια του Σινγιάνγκ,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 35, 36 και 37 του Συντάγματος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, τα οποία αντιστοίχως προβλέπουν τις ελευθερίες της έκφρασης και των θρησκευτικών πεποιθήσεων για όλους τους πολίτες και θεωρούν «απαραβίαστη» την ελευθερία του προσώπου,
 - έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την Κίνα και, ιδίως το ψήφισμά του της 13ης Δεκεμβρίου 2007 σχετικά με τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Κίνας και τον διάλογο ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΕΕ-Κίνας³,
 - έχοντας υπόψη το σεμινάριο ΕΕ-Κίνας στις 18-19 Νοεμβρίου 2009 και τον 28ο διάλογο ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΕΕ-Κίνας που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2009 στο Πεκίνο,
 - έχοντας υπόψη τον 27ο γύρο του διαλόγου ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΕΕ-Κίνας που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα, στις 14 Μαΐου 2009,
 - έχοντας υπόψη την 12η σύνοδο κορυφής ΕΕ-Κίνας που πρόκειται να διεξαχθεί στις 30 Νοεμβρίου 2009 στο Nanjing,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 122, παράγραφος 5 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση στηρίζεται στην προσήλωση στις αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και στο κράτος δικαίου και ότι θεωρεί ότι ο σεβασμός αυτών των απαραβίαπτων δικαιωμάτων, χωρίς προϋποθέσεις, αποτελεί προαπαιτούμενο της αρμονικής κοινωνικής ζωής,

¹ EE C 250 E, 25.10.2007, σ. 91.

² EE C 219 E, 28.8.2008, σ. 306.

³ EE C 323 E, 18.12.2008, σ. 489

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η νέα στρατηγική εταιρική σχέση ΕΕ-Κίνας, η οποία βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση, έχει μεγάλη σημασία για τις μελλοντικές σχέσεις της Ένωσης και της Κίνας και ότι η πραγματική εταιρική σχέση πρέπει να στηρίζεται σε κοινές αξίες,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 8 Μαΐου 2009 η Ένωση ζήτησε να μετατραπούν όλες οι θανατικές καταδίκες τις οποίες είχε επιβάλει το Ενδιάμεσο Λαϊκό Δικαστήριο της Λάσα σε αρκετούς θιβετιανούς ύστερα από τις εξεγέρσεις του Μαρτίου 2008 στη Λάσα,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τις πρώτες μέρες του Ιουλίου 2009 ξέσπασαν στην Αυτόνομη Περιφέρεια των Ουιγούρων στο Σινγιάνγκ τα χειρότερα περιστατικά εθνοτικής βίας εδώ και δεκαετίες, όταν Ουιγούροι διαδηλωτές βγήκαν στους δρόμους και επιτέθηκαν σε κινέζους Χαν στο Urumqi, προκαλώντας απώλειες, διαμαρτυρόμενοι εναντίον επιθέσεων σε Ουιγούρους εργάτες σε εργοστάσιο της Νότιας Κίνας τον Ιούνιο· λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία 197 άνθρωποι σκοτώθηκαν και περισσότεροι από 1600 τραυματίστηκαν,
- Ε. εκτιμώντας ότι για να εξασφαλιστεί ειρηνική συνύπαρξη των Θιβετιανών και των Ουιγούρων, που αντιπροσωπεύουν τις δύο σημαντικότερες εθνοτικές μειονότητες, με τη μεγάλη πλειονότητα του κινεζικού λαού, που ανήκει στην εθνότητα των Χαν, επιβάλλεται να εγκαθιδρυθεί ειλικρινής και μόνιμος διάλογος με αλληλοσεβασμό,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι διογκώνεται η δυσαρέσκεια και η αγανάκτηση μεταξύ των Ουιγούρων, οι οποίοι είναι στην πλειοψηφία τους Μουσουλμάνοι και έχουν γλωσσικούς και πολιτισμικούς δεσμούς με την Κεντρική Ασία και αποτελούν σχεδόν το μισό των 20 εκατομμυρίων πληθυσμού του Σινγιάνγκ, εναντίον των αρχών που είναι στην πλειοψηφία τους κινέζοι Χαν, τις οποίες κατηγορούν ότι παρακολουθούν ασφυκτικά και καταστέλλουν θρησκευτικές δραστηριότητες μέσα σε περιβάλλον ανεργίας, διακρίσεων και περιθωριοποίησης της εθνοτικής τους ομάδας στην περιοχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκκληση ΜΚΟ ανθρωπίνων δικαιωμάτων προς τη διεθνή κοινότητα για αποστολή ανεξάρτητης ομάδας ερευνητών στον τόπο των ταραχών δεν έλαβε απάντηση,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας έχει εκφράσει την επιθυμία για αρμονικές εθνοτικές σχέσεις στην αυτόνομη περιφέρεια των Ουιγούρων στο Σινγιάνγκ,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομιμότητα των ποινών των Θιβετιανών που καταδικάστηκαν για εγκλήματα κατά τις ταραχές του Μαρτίου 2008 έχει αμφισβητηθεί σε έκθεση του Human Rights Watch, στην οποία αναφέρεται ότι ορισμένες δίκες διεξήχθησαν μυστικά σε ημερομηνίες που δεν αποκαλύφθηκαν και ότι οι Θιβετιανοί στερήθηκαν την πρόσβαση σε ουσιαστική υπεράσπιση από συνηγόρους που είχαν επιλέξει,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η θρησκευτική λατρεία στην Κίνα υπόκειται σε περιορισμούς και ελέγχεται στενά από το κράτος,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η θανατική ποινή εφαρμόζεται στην Κίνα ως προς 68 αδικήματα τα οποία περιλαμβάνουν και μη βίαια αδικήματα όπως η φοροδιαφυγή και τα αδικήματα ναρκωτικών,
- 1. επαναλαμβάνει τη δεδηλωμένη θέση του κατά της θανατικής ποινής σε κάθε περίπτωση και σε κάθε περίπτωση· υπενθυμίζει την ισχυρή δέσμευση της ΕΕ να εργαστεί για την κατάργηση της θανατικής ποινής οπουδήποτε και υπογραμμίζει και πάλι ότι η κατάργηση της θανατικής ποινής συμβάλλει στην ενίσχυση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και στην

προοδευτική ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

2. αναγνωρίζει τη θετική κίνηση του Ανωτάτου Λαϊκού Δικαστηρίου τον Ιανουάριο του 2007 να επανεξετάσει θανατικές ποινές, αλλά εκφράζει τη λύπη του διότι αυτή δεν έχει οδηγήσει σε ουσιαστική μείωση του αριθμού των εκτελέσεων στην Κίνα· εκφράζει την ανησυχία του διότι η Κίνα εξακολουθεί να έχει το μεγαλύτερο αριθμό εκτελέσεων σε παγκόσμια κλίμακα·
3. κατά συνέπεια, προτρέπει την κινεζική κυβέρνηση να θεσπίσει δικαιοστάσιο στη θανατική ποινή, αμέσως και χωρίς όρους, ως καίριο βήμα για την κατάργηση της θανατικής ποινής· καταδικάζει κατηγορηματικά την εκτέλεση των δύο Θιβετιανών, Lobsang Gyaltzen και Loyak, καθώς και εννέα Ουιγούρων ύστερα από τα γεγονότα του Μαρτίου 2008 στη Lhasa και της 5ης-7ης Ιουλίου 2009 στο Urumqi· ζητεί από τις κινεζικές αρχές να αναστείλουν την εκτέλεση όλων των άλλων θανατικών καταδικών που έχουν εκδοθεί από τα δύο Ενδιάμεσα Λαϊκά Δικαστήρια της Lhasa και του Urumqi και να μετατρέψουν τις εν λόγω καταδίκες σε ποινές κάθειρξης για τους υπεύθυνους δεόντως πιστοποιημένων πράξεων βίας· καταδικάζει επίσης τις θανατικές ποινές με διετή αναστολή που επιβλήθηκαν στους Tenzin Phuntsok και Kangtsuk εξαιτίας των διαμαρτυριών του Μαρτίου, καθώς και την καταδίκη σε ισόβια κάθειρξη του Dawa Sangro, και υπογραμμίζει την ανησυχία του σχετικά με το αν είχαν δίκαιη δίκη·
4. καλεί για μία ακόμη φορά την Κίνα να κυρώσει το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα· καταγγέλλει την συχνά χαρακτηριζόμενη από διακρίσεις συμπεριφορά εναντίον των εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων·
5. τονίζει ότι η κινεζική κυβέρνηση δημοσίευσε το πρώτο της Εθνικό Σχέδιο Δράσης στον τομέα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (2009-2010) τον Απρίλιο του 2009, το οποίο έχει ιδίως στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών, σε κάθε διαδικασία επιβολής του νόμου και σε κάθε δικαστική διαδικασία, από αυθαίρετη κράτηση, απαγορεύοντας την απόσπαση ομολογιών με βασανιστήρια και εξασφαλίζοντας δίκαιη και ανοικτή δίκη· καλεί τις κινεζικές αρχές να δημοσιοποιήσουν τον αριθμό των εκτελέσεων·
6. καλεί τις κινεζικές αρχές να καταβάλουν κάθε προσπάθεια ώστε να αναπτυχθεί γνήσιος διάλογος Χαν-Ουιγούρων, να θεσπιστούν σφαιρικές οικονομικές πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς στο Σινγιάνγκ, που να αποβλέπουν στην ενίσχυση του τοπικού ενστερνισμού, και να προστατευτεί η πολιτισμική ταυτότητα των Ουιγούρων·
7. τονίζει ότι οι επιδόσεις της Κίνας σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξακολουθούν να προκαλούν σοβαρή ανησυχία· επιμένει στην ανάγκη να δίδεται αυστηρή συνέχεια μεταξύ όλων των γύρων διαλόγου σε σχέση με την εφαρμογή των συστάσεων που απορρέουν από προηγούμενους γύρους διαλόγου και που έχουν συμφωνηθεί αμοιβαία από τα δύο μέρη, καθώς και από τα νομικά σεμινάρια ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΕΕ-Κίνας, που προηγούνταν των γύρων διαλόγου, με συμμετοχή πανεπιστημιακών και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών· ζητεί από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να θέσουν στην ημερήσια διάταξη της προσεχούς συνόδου κορυφής ΕΕ-Κίνας της 30ης Νοεμβρίου 2009 το ζήτημα της κατάργησης της θανατικής ποινής και του σεβασμού των δικαιωμάτων των εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων· ζητεί από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να συνεχίσουν τις προσπάθειες προκειμένου στη νέα «Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας» που βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση να συμπεριληφθεί η ρήτρα σχετικά με το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κίνα·

8. καλεί τις κινεζικές αρχές να σταματήσουν αμέσως την εκστρατεία «σκληρό χτύπημα», με τη οποία καταστέλλονται τα δικαιώματα όλων των πολιτών του Σινγιάνγκ παραβλέποντας τις αιτίες της αναταραχής·
9. ζητεί την επανάληψη του ειλικρινούς και προσανατολισμένου στα αποτελέσματα διαλόγου μεταξύ της κινεζικής κυβέρνησης και των εκπροσώπων του Δαλάι Λάμα, με βάση το «Μνημόνιο για την γνήσια αυτονομία του Θιβετιανού λαού» που να οδηγήσει σε θετικές, ουσιαστικές και σημαντικές αλλαγές στο Θιβέτ, συνεπείς προς τις αρχές του Συντάγματος και των νόμων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας·
10. επαναλαμβάνει την αλληλεγγύη του προς όλα τα θύματα των γεγονότων στο Urumqi της Αυτόνομης Περιφέρειας των Ουιγούρων στο Σινγιάνγκ τον Ιούλιο του 2009· αν και αναγνωρίζει το καθήκον των κρατικών θεσμών να διατηρούν τη δημόσια τάξη, εκφράζει την ανησυχία του για ειδήσεις που κάνουν λόγο για δυσανάλογη χρήση βίας εναντίον Ουιγούρων και για σημαντικό αριθμό κρατουμένων·
11. καλεί τις κινεζικές αρχές να μεριμνήσουν ώστε όσοι κρατούνται σε σχέση με τα παραπάνω γεγονότα να τύχουν ανθρώπινης μεταχείρισης κατά την κράτησή τους και προτύπων δίκαιης δίκης σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, κάτι που περιλαμβάνει την πρόσβαση σε συνήγορο της επιλογής τους, το τεκμήριο αθωότητας και τον καταλογισμό αναλογικών ποινών σε όσους κριθούν ένοχοι·
12. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις των κρατών μελών, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών και στην κυβέρνηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.